

20.06.2024 TARİHİNDE GERÇEKLEŞEN

DİYARBAKIR-ÇINAR ve MARDİN-MAZIDAĞI İLÇELERİNİ ETKİLEYEN YANGINA İLİŞKİN RAPOR

DİYARBAKIR
KENT KORUMA VE DAYANIŞMA
PLATFORMU

**DİYARBAKIR
KENT KORUMA VE DAYANIŞMA
PLATFORMU**

20 HAZİRAN 2024 TARİHLİ
DİYARBAKIR-ÇINAR ve MARDİN-MAZIDAĞI
İLÇELERİNİ ETKİLEYEN YANGINA İLİŞKİN
RAPOR

Tasarım ve Düzenleme
Mansur Menteş – **archetypecreative.co**

GİRİŞ

20.06.2024 tarihinde saat **22:00** saatlerinde **Diyarbakır** ili **Çınar** ilçesi **Köksalan** Kırsal Mahallesi'nde çıkan ve rüzgarın şiddetiyle **Yazçıçeği, Bağrık ve Ağaçsever** mahallelerine sıçrayan yangın, **Mardin** ili **Mazıdağı** ilçesi **Yücebağ, Şenyuva ve Yetkinler** mahallelerindeki yerleşim alanlarını da önemli ölçüde etkilemiştir. Bu rapor, yangının sebeplerini ve yarattığı tahribatı tespit etmek amacıyla alanında uzman kurum ve kişilerle yerinde yaptıkları incelemeler ve yine olay mahallinde dinlenen görgü tanıklarının beyanları ile hazırlanmıştır.

İNCELEME VE TESPİTLER

Yerinde yapılan incelemelerde şu bulgular elde edilmiştir:

- Yangının yaklaşık **55.000** dekar alanı etkilediği, bunun yaklaşık **20.000** dekardan fazlasının ekili tarım alanı olduğu,
- **Yangında 1'i çocuk olmak üzere 15 insanın yaşamını yitirdiği**, çok sayıda yaralının bulunduğu, yangında yaşamını yitiren yurttaşların köy sakini oldukları, bir kısmının yangından doğrudan etkilendiği, diğerlerinin ise yangına müdahale etmek isterken yaşamlarını yitirdiği ifade edilmiş,
- **Hayvan Kaybı:** 302 keçi, 622 koyunun can verdiği ve 100'ün üzerinde hayvanın tedavisinin devam ettiği belirlenmiştir.

Bu veriler, yangının ekolojik ve ekonomik yıkımının boyutunun büyük olduğunu ve yangın alanındaki insan dışı varlıklar için bir yok oluş anlamına geldiğini göstermektedir.

YANGININ ÇIKIŞ SEBEBİNE İLİŞKİN TESPİTLER

Heyetimiz tarafından yapılan gözlemler, **yangına ilk müdahale eden görgü tanıkları ve köy sakinleriyle yapılan görüşmelerde, yangının elektrik tellerinden yayılan kıvılcımdan kaynaklandığı ifade edilmiştir.**

Köksalan köy sakinlerinin ifadelerine göre olay gecesı öncelikle şiddetli bir rüzgarın oluştuğu, elektriklerin iki kez gidip geldiğini ve elektrik tellerinden kaynaklı yayılan kıvılcımları gördüklerini, bölgede başlayan yangının rüzgarında etkisiyle yayıldığı ifade edilmiştir.

Yapılan görüşmeler sonucunda elektrik direklerinin **1987** yılında kurulduğu ve **37** yıllık süreçte bakım ve onarım çalışmalarının yapılmadığı belirtilmiştir.

Diyarbakır ili Çınar ve Mardin ili Mazıdağı ilçelerine bağlı bazı köy yerleşim alanlarında yangının ertesi günü [21 Haziran 2024], yaşanan yangın ile ilgili olarak yangının çıkış yerindeki direklere **Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.** ekiplerinin müdahalelerinin olduğu belirtilmiş ve bu durum görüntülerle tespit edilmiştir.

YANGIN ALANINDAKİ TESPİTLER

1 - Yangının çıktığı yerin ekili alan olduğu görülmüştür.

2 - İletim hatlarında birçok noktada eklerin ve liflenmelerin olduğu tespit edilmiştir.

3 - Direkteki OG sigortalarının yerinde olmadığı, bunun yerine iletkenlerle bypass edildiği ve bu bağlantıların gevşeklikten dolayı arka sebebiyet verebileceği tespiti yapılmıştır.

4 - Birçok direkte kırık izolatörlerin olduğu bu durumun atlamalara sebebiyet verebileceği teknik açıdan bir veridir.

5 - OG hatlarda ekili tarım alanlarında ağaç direkleri mevcudiyeti görüldü. Bu ağaç direklerin kullanılması uygun görülmemektedir.

6 - Hatların geçtiği güzergahlarda direklerin etrafında yangına karşı bir önlem alınmadığı gözlemlenmiştir. (Direk diplerindeki otların mevcudiyeti vs.)

7- Direk diplerinde süs betonu olmadığı, otların direk dibinde biçilmediği tespiti yapılmıştır.

8 - OG (orta gerilim) hatlarının dibindeki ağaçların atlamaya sebebiyet verebileceği gözlemlenmiştir.

9 - İzolatörlerdeki gevşek ve sıkı bağların tekniğine uygun yapılmadığı gözlemlenmiştir.

10 - Şebekelerin bakım onarımı yapılmadığı teknik işletme sorumluluğu hizmetlerden yararlanılmadığı gözlemlenmiştir.

11 - Parafudr olmayışı aşırı gerilimlerin oluşmasına dolayısıyla ark oluşumuna sebebiyet vermektedir. (Hat başlarında hat sonlarında ve Trafo girişlerinde mutlaka parafudr kullanılmalıdır.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı İtfaiye Daire Başkanlığı'nın 25.06.2024 tarihli raporu ile ***“Köksalan Mahallesi’nde yapılan kapsamlı incelemeler neticesinde yangının elektrik direğinden çıkan kıvılcımların ekinlerin üzerine düşmesi ile başladığı kanaatine varılmıştır.”***hususunu belirtmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği Madde 10/B 8 sıra nolu alt bendine göre enerji alan kullanıcıların bağlantı hatlarının işletme ve bakım sorumluluğu dağıtım şirketinin sorumluluğundadır. Yönetmelik maddesine göre yangın bağlantı hattı üzerinde gerçekleşmiştir. Bu bölgede cereyan eden yangının bağlantının gerçekleştiği hat üzerinde olması nedeniyle yukarıda 8 nolu alt bent ile açıklandığı üzere bağlantı hatlarının işletme ve bakım sorumluluğu dağıtım şirketine verilmiştir. Burada irdelenmesi gereken konu yangının iletkenlerin kopup yangına sebebiyet verip vermediği ile ilgilidir.

DEDAŞ dağıtım şirketince 20 Haziran 2024 tarihinde ve saat 22:00 ila 22:15 sıralarında olay yerindeki enerji hattında bir elektrik kesintisinin yaşanıp yaşanmadığının ve sistem kayıtlarında arıza oluşup oluşmadığının bildirilmesi gerekir. Bahse konu elektrik tellerinin çakışması ve yangının bu tellerden oluşan kıvılcımla çıkması ve tellerin kopması hususuna dair iddia gözetildiğinde bu hususun açıklığa kavuşturulması gerekir.

ÇINAR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINCA YÜRÜTÜLEN SORUŞTURMA SÜRECİ

20 Haziran 2024 tarih ve 22:00 sıralarında meydana gelen yangına ilişkin 22:15 sıralarında 112'e ihbarlarda bulunulduğu, kamu kurumlarının bu vesileyle haberdar olunduğu öğrenilmiştir.

Çınar Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında 21 Haziran 2024 tarih ve saat 9:00 sıralarında bilirkişi heyetinin oluşturulduğu, yerinde inceleme ile tespitlerde bulunduğu ve ön raporun hazırlandığı kamuoyuna yansımıştır. **Ön rapor kapsamında, yangının çıkış sebebinin elektrik tellerinin kaynaklandığı ve ekili alana etki etmesinden kaynaklı olduğu belirtilmiştir.** Savcılıkça, soruşturma açısından talep edilen konu başlıklarına ilişkin daha kapsamlı bir ek raporun bilirkişilerden talep edildiği öğrenilmiştir.

Savcılık tarafından olay yerine ilk müdahalede bulunmak amacıyla giden kolluk görevlileri, bir kısım köy sakinlerinin, yangının çıkış sebebi ve yaşananlara dair görgüye dayalı ifadeleri alınmıştır. Aynı zamanda bir kısım resmi kamu kurumlarından beklenen bilgilerin ve itfaiye raporlarının beklendiği bilgisi alınmıştır.

MÜDAHALE VE SORUNLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Hiç kuşkusuz her afet gibi yangına karşı mücadelede aslolan afet öncesi önleme yani yangının ortaya çıkma koşullarının ortadan kaldırılması, afet sırasında yeterli ekip ve ekipmanla planlı müdahale ve afet sonrasında en kısa zamanda yangından etkilenen yerlerin ıslah edilmesini sağlamak ve yangından zarar görenlerin zararlarını en aza indirmektir.

Yangınla mücadele ve söndürme işleri ayrı bir uzmanlık alanıdır. Yangını söndürebilmek için arazinin özelliğini [kayalık, çalılık, eğim vb.] topoğrafyayı iyi bilmek gerekir. Rüzgârın hızını, yönünü ve hava durumunu dikkate almak gerekir.

Köy sakinlerinin beyanları gözetildiğinde; yangının saat **22:00** sıralarında meydana geldiği, kendi imkanlarıyla müdahalede bulunmak istedikleri ancak yeterli olunmadığı, saat **22:09** sıralarında **112**'ye ihbarda bulunulmasına karşın yeterli bir şekilde yangına müdahalede bulunulmadığı ve hatta bir kısım köy sakininin bu sebeple yaşamını yitirdiği ve ağır yaralandığı ifade edilmiştir. Yangın sonrasında, kısmen karadan müdahalede bulunulmuş ise de **yangın kontrol altına alınana kadar havadan müdahalede bulunulmamıştır.**

Rüzgârın çok iyi bir şekilde analiz edilmesi yangının hangi yönde ne kadar hızla ilerleyeceğinin veya hangi noktalara ne zaman ulaşacağını yaklaşık da olsa önceden bilinmesinde ve gerekli önlemlerin alınmasında büyük kolaylık sağlayacaktır. Rüzgar şiddetinin yanı sıra yangınların sıklıkla olduğu bölgelerdeki hakim rüzgar yönleri de dikkate alınarak yangın mücadele planları oluşturulmalıdır.

Yangına müdahaleye yönelik kamu kurumlarınca hazırlıklı olunmadığı, arazinin özelliği, topoğrafya ve meteorolojik verilerin gözetilmediği, havadan müdahalenin kontrol altına alınmadan önce yapılmaması, kısmen karadan müdahalede bulunulmuş ise de yeterli olmadığı görülmüştür.

Yangın gibi olağan dışı durumlar karşısında gerekli önlemlerin alınmadığı, gerekli müdahalenin zamanında ve eksiksiz bir şekilde karadan ve havadan yapılmadığı ve afet süreçleriyle ilgili bilgilendirme ve hazırlık çalışmalarının bulunmadığı görülmüştür.

YAŞAM HAKKI AÇISINDAN AÇIKLAMALAR

Anayasanın 17 ve AİHS'nin 2. maddeleri gereğince "Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir".

POZİTİF YÜKÜMLÜLÜK

Devletin, yaşam hakkının korunması kapsamında bir diğer yükümlülüğü meydana gelen yangın sonucu oluşan can kayıplarına ilişkin varsa sorumluluğu olan kişilerin

belirlenmesini ve gerektiğinde bu kişilerin cezalandırılmasına imkân tanıyan bir soruşturma yapılmasıdır.

AİHS 2. madde uyarınca, yaşamı korumak için tüm önlemleri almaya yönelik kesin yükümlülük, her şeyden önce, Devlet'e yaşama hakkını tehdit eden durumlara karşı etkin bir caydırma mekanizması oluşturacak yasal ve idari çerçeve oluşturmak ve bunun için de bağımsız ve tarafsız bir resmi soruşturma usulü sağlamak zorundadır. Bu gibi durumlarda, yetkili makamlar büyük bir gayretle ve ivedilikle çalışmalı ve ilk olarak olayın meydana gelme şartları ile denetim sisteminin işleyişindeki aksaklıkları, ikinci olarak da söz konusu olaylar zincirinde herhangi bir şekilde rol oynayan Devlet görevlileri ya da makamlarını saptamak için etkin yargısal faaliyette bulunmalıdırlar.

Yangın faciası açısından pozitif yükümlülüklerin kapsamı, ihmal veya kastı bulunanların tespiti, alanın özelliği ve ihtiyaçlarına göre yerine getirilen ve getirilmeyen sorumluluklar değerlendirilerek belirlenmelidir. Bu kabul edilemez eksikliği/ ihmali devletlerin başta yaşam hakkı olmak üzere tüm hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirme yükümlülüğü/sorumluluğu ile birlikte değerlendirdiğimizde yangının yol açtığı ölümler yaşam hakkı ihlalidir.

ÖNLEME VE ZARAR AZALTMADAN KAYNAKLI ESASA YÖNELİK POZİTİF YÜKÜMLÜLÜKLER

Önleyici tedbirlerin alınmaması sonucu meydana gelen can kayıplarından Devletin sorumluluğunu gerektiren durumlarda, Anayasa'nın 17. maddesi gereğince oluşturulması gereken etkili bir yargısal sistemin kapsamında, etkinliğe dair belirlenmiş asgari standartları karşılayan ve soruşturmanın bulguları çerçevesinde adli cezaların uygulanmasını sağlayan bağımsız ve tarafsız bir resmi soruşturma usulünün bulunması gerekir. Bu gibi davalarda, yetkili makamlar büyük bir gayretle ve ivedilikle çalışmalı ve ilk olarak olayın meydana geliş koşulları ile denetim sisteminin işleyişindeki aksaklıkları, ikinci olarak da söz konusu olaylar zincirinde herhangi bir şekilde rol oynayan devlet görevlileri ya da makamlarını tespit etmek için resen soruşturma açmalıdır.

İhmal ve yahut kasit suretiyle meydana gelen ölüm olaylarında, devlet görevlilerinin ya da kurumlarının bu konuda muhakeme hatasını veya dikkatsizliği aşan bir ihmali olduğu, yani olası sonuçların farkında olmalarına rağmen söz konusu makamların kendilerine verilen yetkileri göz ardı ederek tehlikeli bir faaliyet nedeniyle oluşan riskleri bertaraf etmek için gerekli ve yeterli önlemleri almadığı durumlarda, önleme ve zarar azaltmadan kaynaklı sorumlulukların yerine getirilmediği açıktır.

SAĞLIĞA ERİŞİM HAKKI AÇISINDAN AÇIKLAMALAR

Diyarbakır'ın Çınar (Xana Axpax) ilçesi Köksalan köyünde 20.06.2024 tarihinde saat 22.15 sularında başlayan yangın rüzgarın etkisiyle Çınar ilçesinin Yazçıceği, Ağaçsever ve Bağlık mahalleleri ile Mardin'in Mazıdağı (Şemrex) ilçesinin Yücebağ, Şenyuva ve Yetkinler mahallelerini kapsayan geniş bir alanı etkilemiştir. **Köksalan (Tobinîyê) mahallesinde 2, Yazçıceği (Herberê) mahallesinde 3 ve Yücebağ (Kelekê) mahallesinde 10 olmak üzere toplam 15 insanımız yaşamını yitirmiş, 75 insanımız yaralanmış olup 2 yaralının tedavisi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesinde devam etmektedir.** Diğer yaralılar karbon monoksit etkilenmeleri sebebiyle takip edilip tedavileri düzenlendikten sonra taburcu edilmişlerdir.

Yangın ihbarı akşam saat 22.15 civarında ihbarlara yansımış olup ilk ambulans ekibi 22.20 civarlarında çıkış yapıp saat 22.35 civarında olay yerine ulaşmışsa da yangının büyüklüğü karadan müdahalenin çok zor olduğu ve havadan müdahalenin gerekliliği gibi durumlar sebebiyle ilk vakalara 23.00 saatinden önce ulaşamamıştır. Diyarbakır'dan 24 ambulans ve 3 UMKE timi, Mardin'den 15 ambulans ve 4 UMKE timi görevlendirilmişse de yaralıların büyük bir çoğunluğu özel araçlarla taşınmış, yolda ambulanslarla karşılaşılınca devredilmiş veya ailelerin kendi imkanlarıyla Çınar Devlet Hastanesine nakledilmişlerdir. Burada ilk müdahaleleri yapılan yaralılar ardından Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine ve Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesine sevk edilmiştir. Yine Mazıdağı Hastanesine götürülen yaralılar Kızıltepe ve Mardin'e sevk edilmiş, buralarda yanık ünitesi olmadığından bu hastanelerden Diyarbakır ve Şanlıurfa'ya sevk edilmiştir. Diyarbakır Tabip Odası ve Sağlık Emekçileri Sendikası Amed Şubeye ilk aşamada birçok gönüllülük talebi iletilmişse de Çınar Devlet Hastanesinde nöbetçi olmayan hekim ve sağlık çalışanlarının hastaneye gitmesiyle mevcut durumda ihtiyaç olmadığından gönüllülük süreci ayrıca işletilmemiştir.

Yangın alanında birçok canlı da etkilenmiştir. 21.06.2024 tarihinde Diyarbakır Veteriner Hekimler Odası, Dicle Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi öğretim görevlileri ve il-ilçe tarım müdürlüklerindeki 50 civarında veteriner hekim gönüllü olarak bölgeye gidip tespit ve tedavi gerçekleştirmişlerdir. **Tespit edilen 924 küçükbaş hayvan ölmüş, 83 hayvan kesime gönderilmiştir. Toplam ölen evcil hayvan sayısı 1007 olup 190 hayvanın tedavisi sürmektedir. Ayrıca 2 eşek, 1 çoban köpeği ve 2 kaplumbağa yaralı bulunup tedavileri devam etmektedir.** Yaban hayatında yaşayan hayvanların sayısı tespit edilememiş olup yüzlerce olduğu tahmin edilmektedir.

Böylesi büyük bir yangın sonrası büyük bir alanda çevresel etkilenimler gerçekleşmiş olup solunum için zararlı birçok gaz ve duman ortaya çıkmıştır. Bu irritan maddelere maruziyet riskli gruplarda Astım, KOAH başta olmak üzere solunum yolu rahatsızlıklarını alevlendirme ve akciğer hasarları oluşturma potansiyeline sahiptir. Bu durum hakkında bilgilendirme ve takibin yapılmadığı, tedbirlerin alınmadığı görülmektedir.

Yangın sonrası bilindiği gibi afetten etkilenen, kaybı olan kişilerde birtakım fiziksel, ruhsal ve davranışsal tepkiler ortaya çıkabilmektedir. Mezopotamya Psikologları Derneği [Der-Mez] bölgede yaptığı ziyaret sonrasında psikososyal etkilere dair tespitlerde bulunmuştur. Şemrex'te yaşayan kişilerde yaşanan afet durumu, zamanında müdahale edilmemesi, yakınlarının kaybı durumuna karşı öfke, kızgınlık, suçluluk, korku gibi duygular ortak olarak birçok kişide ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda afet bölgesindeki kişilerde uykusuzluk, iştahsızlık, olaya dair flashbackler, huzursuz hissetme gibi fiziksel belirtiler oluşmuştur. Çocukların oyun ve diyaloglarında yangına ilişkin çok fazla unsur ortaya çıkmıştır. Çocuklar günlük olarak hayvancılık, tarım, ev işlerinde çalıştıkları için gerek hayvanların ölümü gerek tarlaların yanması ve yas süreci sebebi ile günlük yaşantısına devam edebilecek, normal rutini sürdürecektir koşullar imkansız hale gelmiştir. Olayın üzerinden henüz altı gün geçtiği için insanların yas süreci ve bu süreçte ortaya koyduğu davranışsal, duygusal ve fiziksel tepkiler akut tepkiler olup normaldir, uzun süreli devam etmeleri halinde psikososyal destek alınması gerekecektir.

Değişkenlik gösterecek parametrelerin olmasıyla birlikte mevcut duruma dair ön raporumuzu bu şekilde özetleyebiliriz. Ön raporumuz da belirttiğimiz hususlarda olağan dışı durumlara hazırlıksız olduğumuz açıkça görülmektedir. Afet süreçlerine yaklaşım bağlamında kamu otoritelerine yerel yönetimler, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve demokratik kitle örgütleriyle ortaklaşarak afet öncesi, afet dönemi ve afetten sonraki süreçlerde koordineli bir şekilde oluşabilecek her türlü yıkımın sonuçlarını önleyecek, hafifletecek ve olağan sürece geçişi hızlandıracak işbirliğinin kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu bir kez daha hatırlatıyoruz.

HAYVAN HAKLARI AÇISINDAN AÇIKLAMALAR

Dünyayı bizlerle paylaşan tüm hayvanların, insanlar ve diğer tüm canlılar gibi hakları olduğu bilinen bir gerçektir. Bu noktadan hareketle dünya üzerinde yaşayan tüm canlıların eşit haklara sahip olduğunun kabulü gerekmektedir.

20 Haziran 2024 tarihinde meydana gelen yangın faciasında 302 keçi, 622 koyunun can verdiği ve 100'ün üzerinde hayvanın tedavisinin devam ettiği belirlenmiştir.

Her canlının yaşam hakkı vardır ve Hayvanların Yaşama Hakkı İnsan Haklarımıza Dâhildir. Hayvanların bu ve benzeri olaylarda, yaşam hakkının korunması amacıyla gerekli tedbirlerin acilen alınması gerekir.

Yangın faciası ile zarar gören tüm canlar gözetildiğinde, devletin üzerine düşen sorumluluğu, yaşam hakkını gözeterek yerine getirmesi gerekir. Bu kapsamda, pozitif yükümlülüğünün gereği olarak sorumluların tespiti ve cezalandırılmaları açısından etkin bir soruşturma yürütülmeli, tedavi süreçleri sağlanmalı ve yaşama hakkı temelli tedbirler alınmalıdır.

EKOLOJİ AÇISINDAN AÇIKLAMALAR

Çevre, ekolojik toplum gerçeği ve talebi ile bağlantılı bir biçimde ekolojik dengenin; insanların maddi ve manevi yaşamıyla uyumunu ifade eder.

1982 Anayasası'nın 56. maddesinin 1. fıkrasına göre, "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir". 1982 Anayasası'nın 56. maddesi 2. fıkrası ise "Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir" şeklindedir.

Dünya, insanlığın ortak varlığıdır. Yangın faciası ile birlikte, canlıların yaşam alanlarında fiziksel tahribat açısından onarılmaz yaralar açılmıştır. **Yaklaşık 50 bin dekar alanın etkilendiği ve 20 bin dekar dolayında ekili tarım alanının zarar gördüğü tespit edilmiştir.**

Çevre hakkının konusu, bütün canlılar, bu canlılarla ilişkili olan cansız varlıklar ile canlı ve cansız varlıkların karşılıklı ve sürekli ilişkileri ile meydana gelen ekosistemlerin korunmasıdır. Yangından etkilenen alanın yeniden ıslahı ile ekosistemin korunması hususunda, kişi, kurum ve kuruluşların sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir.

Çevre hakkı ihlali; insanlığa ve doğal yaşama karşı işlenen bir suçtur. Yangın faciası ile birlikte tahribata uğrayan doğal yaşam alanlarına dair sorumluluğu bulunanların tespiti ile cezalandırılmaları için etkin bir yargısal faaliyette bulunulmalıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yangınlar, insanların ve hayvanların yaşam hakkını tehdit eden ciddi olaylardır ve bu tür olayların önlenmesi için tüm tarafların sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir. Bu rapor, yangının neden olduğu ihlalleri ve alınması gereken önlemleri vurgulayarak, insan ve hayvan haklarına saygılı bir yaklaşımla yangınlarla mücadele edilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

1. Afet Yönetimi ve Hızlı Müdahale:

- Yangından etkilenen bölgenin ivedilikle Afet Bölgesi ilan edilmesi
- Yangınlara hızlı ve etkili bir şekilde müdahale edebilmek için acil durum planlarının güncellenmesi ve düzenli tatbikatlar yapılması gerekmektedir. Havadan müdahale kapasitesinin artırılması önemlidir.

2. Altyapı Bakımı ve Güncellenmesi:

- Elektrik altyapısının düzenli bakımı ve güncellenmesi, yangın risklerini azaltmak için hayati önem taşımaktadır.

3. Ekonomik ve Psikososyal Destek:

- Yangından etkilenen bölge halkına ekonomik destek sağlanmalı ve psikolojik yardım hizmetleri sunulmalıdır.

4. Çevresel Rehabilitasyon:

- Çevre hakkı, temel haklar sisteminin bütünlüğü içinde değerlendirmelidir. Ulusal ve uluslararası çevre hukuku ve politikaları; çevrenin dünyanın her yerinde ve her koşulda korunması anlayışına dayanmalıdır.
- Yangından etkilenen ekosistemin yeniden yapılandırılması ve ağaçlandırma çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

5. Hayvanların Korunması:

- Hayvanların yangınlardan korunması için özel tedbirler alınmalı, yangın anında ve sonrasında hayvanların kurtarılması ve tedavi edilmesi için veteriner ekipleri hazır bulundurulmalıdır.
- Yaban hayatının korunması ve yangın sonrası ekosistemin yeniden dengelenmesi için projeler geliştirilmelidir.

DİYARBAKIR
KENT KORUMA VE DAYANIŞMA
PLATFORMU